

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2024/10

Karar Sayısı : 2024/97

Karar Tarihi : 4/4/2024

R.G.Tarih-Sayı : 6/6/2024-32568

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Bakırköy 1. Asliye Ticaret Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 28/2/2018 tarihli ve 7101 sayılı Kanun'un 25. maddesiyle değiştirilen 297. maddesinin 9/6/2021 tarihli ve 7327 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...muafakatini almak zorundadır." ibaresinin Anayasa'nın 9., 10., 138. ve 140. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline ve yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi talebidir.

OLAY: Konkordato sürecinde mühlet verilen borçlunun tasarruf izni verilmesini talep etmesi üzerine itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un 297. maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı ikinci fıkrası şöyledir:

"(Değişik ikinci fıkra:9/6/2021-7327/5 md.) Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemez, kefil olamaz ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz; taşınmazını, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırını ve işletmenin devamlı tesisatını devredemez ve takyit edemez. Aksi hâlde yapılan işlemler hükümsüzdür. Mahkeme bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin görüşü ile alacaklılar kurulunun muafakatini almak zorundadır."

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN ve Kenan YAŞAR'ın katılımlarıyla 18/1/2024 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle uygulanacak kural sorunu görüşülmüştür.

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. 2004 sayılı Kanun'un 297. maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde, konkordato sürecinde borçlunun, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemeyeceği,

kefil olamayacağı ve ivazsız tasarruflarda bulunamayacağı; taşınmazını, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırını ve işletmenin devamlı tesisatını devredemeyeceği ve takyit edemeyeceği belirtilmiştir. Fıkranın üçüncü cümlesinde ise mahkemenin bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin görüşü ile alacaklılar kurulunun muvafakatini almak zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

4. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme 2004 sayılı Kanun'un 297. maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...muvafakatini almak zorundadır." ibaresinin iptalini talep etmiştir.

5. Bakılmakta olan davadaki talebin konusu mal varlığıyla ilgili olarak borçluya tasarrufta bulunma izni verilmesine ilişkindir. Talebin kabulünün şartlarından biri alacaklılar kurulunun muvafakatinin alınmasıdır. Bununla birlikte itiraz konusu kuralın "...almak zorundadır." şeklindeki bölümü komiserin görüşünün alınması bakımından da geçerli ortak kural niteliğindedir. Bu itibarla kuralın esasına ilişkin incelemenin talebin konusu da gözetilerek kuralda yer alan "...muvafakatini..." ibaresi ile sınırlı olarak yapılması gerekir.

6. Açıklanan nedenlerle 2004 sayılı Kanun'un 7101 sayılı Kanun'un 25. maddesiyle değiştirilen 297. maddesinin 7327 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...muvafakatini almak zorundadır." ibaresinin esasının incelenmesine, esasa ilişkin incelemenin anılan ibarede yer alan "...muvafakatini..." ibaresi ile sınırlı olarak yapılmasına, yürürlüğünün durdurulması talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

7. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör Hülya ÇOŞTAN ÇETİN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Genel Açıklama

8. 2004 sayılı Kanun'un 285 ila 309/1 maddelerinde konkordato müessesesi düzenlenmiştir. Kanun'un 285. maddesinin birinci fıkrasında borçlarını, vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlunun, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek ya da muhtemel bir iflastan kurtulabilmek için mahkemeden konkordato talep edebileceği hükme bağlanmıştır. Anılan maddenin ikinci fıkrasında da iflas talebinde bulunabilecek her alacaklının gerekçeli bir dilekçeyle borçlu hakkında konkordato işlemlerinin başlatılmasını isteyebileceği belirtilmiştir. Borçlu veya alacaklı tarafından talep edilebilen konkordato, borçlunun çeşitli sebeplerle bozulan maddi durumunun iyileştirilmesini, ekonomik faaliyetlerini sürdürebilmesini ve borçlarını ödeyebilmesini sağlamayı amaçlamaktadır (AYM, 2021/82, 2022/167, 29/12/2022, § 3).

9. Söz konusu Kanun'un 287. maddesinin birinci fıkrasında konkordato talebi üzerine mahkemenin 286. maddede belirtilen belgelerin eksiksiz olarak mevcut olduğunu tespit etmesi hâlinde derhâl geçici mühlet kararı vereceği ve borçlunun mal varlığının muhafazası için gerekli gördüğü bütün tedbirleri alacağı hükme bağlanmıştır. Geçici mühlet kararıyla birlikte konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığının yakından incelenmesi ve borçlunun geçici mühlet içindeki faaliyet ve işlemlerinin denetlenmesi suretiyle borçlunun mal varlığının ve alacaklıların menfaatinin korunması amacıyla mahkemece sayısı en çok üç olmak üzere geçici konkordato komiseri görevlendirilir (AYM, 2021/82, 2022/167, 29/12/2022, § 4). Geçici mühlet içinde mahkemece borçluya kesin mühlet verilip verilmeyeceği değerlendirilmektedir.

Esas Sayısı : 2024/10

Karar Sayısı : 2024/97

10. Geçici mühlet ve kesin mühletin en önemli etkisi Kanun'un 294. maddesi uyarınca verilen mühlet içinde kural olarak mevcut takiplerin durması ve yeni bir takibin başlatılamamasıdır. Bunun yanı sıra 297. maddede borçlunun tasarruf yetkisinin de önemli ölçüde sınırlandırılacağı hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda borçlunun bazı tasarrufları yapması yasaklanmakta, bazı tasarrufları yapması konkordato komiserinin iznine tabi kılınabilmekte ve borçlu, konkordato komiserinin gözetiminde faaliyetlerine devam edebilmektedir. Borçlunun tasarruf yetkisi tamamen kaldırılarak onun yerine konkordato komiserinin işletmenin faaliyetlerini devam ettirmesine dahi hükmedilebilmektedir (AYM, 2021/82, 2022/167, 29/12/2022, § 5).

11. Konkordato mhletinin amacı borçlunun takiplerden korunmuş bir şekilde alacaklılar toplantısı vasıtasıyla alacaklılar ile anlaşarak konkordato yapabilmesine ve konkordatonun mahkemece tasdikine imkân tanımaktır (AYM, 2021/82, 2022/167, 29/12/2022, § 6).

12. Kanun'un 289. maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde mahkemenin kesin mühlet kararıyla beraber veya kesin mühlet içinde yedi alacaklıyı geçmemek ve tek sayıda olmak kaydıyla alacaklılar kurulu oluşturulmasına karar verebileceği belirtilmiştir. Anılan fıkranın ikinci ve üçüncü cümlelerinde alacaklıları, hukuki nitelik itibarıyla birbirinden farklı olan alacaklı sınıfları ve varsa rehinli alacaklıların, alacaklılar kurulunda hakkaniyete uygun şekilde temsil edilmesi ve alacaklılar kurulu oluşturulurken komiserin görüşünün alınması gerektiği hükme bağlanmıştır. Söz konusu fıkranın dördüncü cümlesinde ise alacaklılar kurulunun her ay en az bir kere toplanacağı ve hazır bulunanların oyçokluğuyla karar alacağı belirtilmiştir. Böylelikle alacaklılar kurulu oluşturulması kural olarak mahkemenin takdirine bırakılmış olup bu kurulun oluşturulmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

13. Kanun'un 290. maddesinin yedinci fıkrasında alacaklılar kurulunun, komiserin faaliyetlerine nezaret edeceği, komisere tavsiyelerde bulunabileceği ve Kanun'un öngördüğü hâllerde mahkemeye görüş bildireceği ve komiserin faaliyetlerini yeterli bulmaması hâlinde mahkemeden komiserin değiştirilmesini gerekçeli bir raporla isteyebileceği belirtilmiştir. Kanun'un 291. maddesinin ikinci fıkrasında mahkemenin, bu madde kapsamında kesin mühletini kaldırılmasına karar vermeden önce ve 292. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kesin mühletini kaldırarak borçlunun iflasına karar vermeden önce alacaklılar kurulunu davet etmek, dolayısıyla dinlemek zorunda olduğu hükme bağlanmıştır.

14. Alacaklılar kuruluna ilişkin bu düzenlemelerin, borçluya kesin mühlet tanınmasının ve mühlet içinde alınacak kararların, alacaklıların haklarını elde edebilmelerine doğrudan etkisinden, başka bir ifadeyle alacaklıların haklarının korunması gerekliliğinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda mühlet tanınan borçlunun ticari faaliyetlerinin niteliği ve ölçği gibi sebeplerden ötürü kanun koyucunun alacaklıların da sürece dâhil edilmesi ihtiyacının söz konusu olabileceğini göz önünde bulundurduğu görülmektedir.

B. İtirazın Gerekçesi

15. Başvuru kararında özetle; konkordato sürecinde borçlunun kanunda belirtilen hukuki işlemleri ancak mahkeme kararıyla kendisine izin verilmesi hâlinde yapabildiği, buna karşılık borçlunun söz konusu işlemleri yapabileceği yönündeki mahkeme kararının itiraz konusu kuralla alacaklılar kurulu tarafından muvafakat verilmiş olması şartına bağlanmış olduğu, mahkeme kararının şarta bağlanmasının mahkemelerin bağımsızlığı ilkesi ile bağdaşmadığı, alacaklılar kurulunun karar yeter sayısının kanunda düzenlenmediği belirtilerek itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 9., 10., 138. ve 140. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

C. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

16. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 5. ve 35. maddeleri yönünden incelenmiştir.

17. Kanun'un 297. maddesinde kesin mühletin borçlu bakımından sonuçları düzenlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde kesin mühlet kararından itibaren borçlunun ancak mahkemenin izni ile yapabileceği hukuki işlemler belirlenmiştir. Bu kapsamda borçlu tarafından rehin tesisi, kefalet verilmesi, ivazsız tasarruflarda bulunulması, taşınmazlar ile işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırın ve işletmenin devamlı tesisatının devredilmesi ve takyit edilebilmesi mahkemenin iznine tabi kılınmıştır. Anılan fıkranın ikinci cümlesinde bu işlemlerin mahkeme izni alınmadan yapılması hâlinde hükümsüz olacağı belirtilmiştir.

18. İtiraz konusu kuralda ise mahkemenin bu işlemlere izin verilmesi talebini kabul etmeden önce alacaklılar kurulunun muvafakatini almak zorunda olduğu hükme bağlanmıştır.

19. Anayasa'nın 35. maddesinde "*Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir./ Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir./ Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.*" denilmek suretiyle mülkiyet hakkı güvenceye bağlanmıştır.

20. Anayasal anlamda mülkiyet hakkı ekonomik değer ifade eden ve değeri parayla ölçülebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır (AYM, E.2018/106, K.2019/80, 16/10/2019, § 14). Bu bağlamda mülkiyet hakkı, maddi varlığı bulunan taşınır ve taşınmaz mal varlığını kapsadığı gibi maddi bir varlığı bulunmayan hak ve alacakları da içermektedir.

21. Anayasa'nın anılan maddesinde bir temel hak olarak güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkı; kişiye -başkasının hakkına zarar vermemek ve kanunların koyduğu sınırlamalara uymak koşuluyla- sahibi olduğu şeyi dilediği gibi kullanma ve tasarruf etme, onun semerelerinden yararlanma imkânı veren bir haktır (AYM, E.2022/128, K.2023/136, 26/7/2023, § 18; *Mehmet Akdoğan ve diğerleri*, B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 32). Konkordato sürecindeki borçlunun mal varlığı üzerindeki tasarruf yetkisinin sınırlandırılmasına ilişkin düzenlemelerin borçlu bakımından mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirilmesi gerektiği konusunda tereddüt bulunmamaktadır. Öte yandan konkordato sürecindeki borçludan alacaklı olanların alacaklarını takip yetkilerini kısıtlayan düzenlemelerin de alacaklıların mülkiyet hakkını etkilediği açıktır.

22. Anayasa'nın 5. maddesi insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamayı devletin temel amaç ve görevleri arasında saymıştır. Devlet, kişilerin mülkiyet hakkından tam anlamıyla yararlanabilmeleri ve etkili bir şekilde mülkiyet hakkının korunması amacıyla yasal, idari, mali, yargısal ve diğer önlemleri almak zorundadır.

23. Anayasa'nın 35. maddesinde bir temel hak olarak güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkının etkili bir şekilde korunabilmesi yalnızca devletin bu hakka müdahaleden kaçınmasıyla sağlanamaz. Anayasa'nın 5. ve 35. maddeleri uyarınca devletin mülkiyet hakkının korunmasına ilişkin pozitif yükümlülükleri de bulunmaktadır. Bu pozitif yükümlülükler kimi durumlarda özel kişiler arasındaki uyuşmazlıklar da dâhil olmak üzere mülkiyet hakkının korunması için belirli tedbirlerin alınmasını gerektirmektedir (AYM, E.2021/82, K.2022/167, 29/12/2022, § 17; E.2019/11, K.2019/86, 14/11/2019, § 13; *Eyyüp Boynukara*, B. No: 2013/7842, 17/2/2016, §§ 39-40; *Osmanoğlu İnşaat Eğitim Gıda Temizlik Hizmetleri Petrol Ürünleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi*, B. No: 2014/8649, 15/2/2017, § 44).

24. Anayasa'nın 5. ve 35. maddeleri uyarınca devletin pozitif yükümlülükleri çerçevesinde -özel kişiler arası uyuşmazlıklar ile ilgili olsun ya da olmasın- alacakların tahsilinin düzenlenmesi ve kişilerin alacaklarına kavuşması bakımından etkili bir sistem kurma sorumluluğu bulunmaktadır. Özel kişiler arasındaki uyuşmazlıklarda devletin mülkiyet hakkına ilişkin pozitif yükümlülükleri,

karşılıklı hak ve menfaatler dengesine dayanmaktadır. Alacakların tahsiline ilişkin süreç bakımından da durum böyledir. Konkordato sürecindeki borçludan olan alacaklar da Anayasa'nın 35. maddesine göre mülkiyet hakkının kapsamındadır. Dolayısıyla bir tarafta alacaklının mülkiyet hakkı kapsamında bulunan bir *alacak* söz konusudur. Diğer tarafta ise alacaklının bu alacağa kavuşması için başvuracağı borçlunun mülkiyet hakkı kapsamındaki *mal varlığı* bulunmaktadır (benzer yönde bkz. *Hesna Funda Baltalı ve Baltalı Gıda Hayvancılık San. ve Tic. Ltd. Şti.* [GK], B. No: 2014/17196, 25/10/2018, § 71).

25. Kanun'un 297. maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde kesin mühlet içinde borçlu tarafından rehin tesisi, kefalet verilmesi, ivazsız tasarruflarda bulunulması, taşınmazlar ile işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırların ve işletmenin devamlı tesisatının devredilmesi ve takyit edilebilmesi mahkemenin iznine tabi kılınmıştır. İtiraz konusu kural ise mahkemenin bu işlemlerin yapılmasına izin vermeden önce alacaklılar kurulunun muvafakatini almak zorunda olduğunu düzenlemektedir.

26. Yukarıda da açıklandığı üzere maddi durumu çeşitli sebeplerle bozulan borçlunun ekonomik faaliyetlerini sürdürebilmesi ve borçlarını ödeyebilmesi amacıyla öngörülen konkordatonun gerçekleşebilmesi, alacaklıların alacaklarının vadesine ilişkin değişiklikler ve/veya ifa edilebilecek oranı hakkında borçlu ile anlaşmalarına bağlıdır. Nitekim Kanun'un 286. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde bu hususların konkordato ön projesinde yer alması gerektiği belirtilmiştir. Kanun'un 306. maddesinde de mahkemece konkordatonun tasdiki kararı verilebilmesi için konkordato projesinin alacaklılar tarafından 302. madde uyarınca kabul edilmiş olması, ön koşul olarak düzenlenmiştir. Söz konusu düzenlemeler ile alacaklıların haklarının korunmasının amaçlandığı açıktır. Borçlunun mal varlığı üzerindeki tasarruf yetkisine ilişkin olarak Kanun'da öngörülen sınırlamaların mahkeme tarafından kaldırılabilmesi için alacaklılar kurulunun muvafakatini zorunlu kılan itiraz konusu kuralın da anılan düzenlemeler gibi alacaklıların korunması amacıyla öngörüldüğü görülmektedir.

27. Devlet alacakların tahsiline ilişkin sistemi kurarken gerek alacaklıların gerekse de borçlu ve üçüncü kişilerin hak ve menfaatlerini gözetmek, kişilerin mülkiyet haklarının korunması için gerekli tedbirleri almak durumundadır (AYM, E.2021/82, K.2022/167, § 21).

28. Konkordato sürecinde borçlunun mal varlığı üzerinde tasarrufta bulunmasının, alacaklıların alacaklarını tahsil edip edemeyeceklerini veya hangi oranda tahsil edebileceklerini doğrudan etkileyebilecektir. Borçlunun ise ticari faaliyetlerine devam ederek mali durumunu iyileştirebilmesi için söz konusu tasarruf yetkisini kullanması gerekebilir. Konkordatonun, alacaklıların alacaklarına mümkün olduğu ölçüde tahsil edebilmesinin yanında mali durumu bozulan borçlunun durumunu iyileştirerek ticari faaliyetlerine devam edebilmesine imkân tanıma amacı da bulunmaktadır. Bu nedenle konkordato sürecinde alacaklılar ile borçlunun menfaatlerini dengeleyecek yollar öngörülmesi gerekmektedir. Bununla birlikte kanun koyucunun öngördüğü düzenlemelerin menfaatler dengesinin kurulmasında taraflardan biri aleyhine ölçüsüzlüğe neden olması, mülkiyet hakkı yönünden pozitif yükümlülüklerle bağdaşmayabilir. Dolayısıyla her iki tarafın menfaatlerinin mümkün olduğunca dengelenmesi ve sürecin taraflardan biri aleyhine ölçüsüz bir netice doğuracak şekilde sonuçlandırılmaması gerekir.

29. Kural mahkemece borçlunun mal varlığı üzerinde tasarruf yetkisini kullanması yönünde karar verilebilmesini, komiserin görüşünün alınmasının yanında alacaklılar kurulunun muvafakat etmiş olması şartına da bağlamaktadır. Buna göre alacaklılar kurulunun muvafakat etmemesi hâlinde mahkemenin borçlunun tasarruf yetkisini kullanması yönünde karar vermesi mümkün olmayacaktır. Mahkeme tarafından borçluya tasarrufta bulunma izni verilmesinin alacaklılar kurulunun muvafakati şartına bağlanması mahkemenin, borçluya izin vermesinin tarafların

menfaatine daha uygun olup olmadığı hususunda değerlendirme yapması imkânını ortadan kaldırmaktadır. Diğer bir ifadeyle kural, alacaklıların muvafakat vermeme yönündeki kararının tarafların menfaatleri yönünden en uygun çözüm olup olmadığını değerlendirme hususunda mahkemeye herhangi bir takdir alanı bırakmamaktadır.

30. Anayasal güvence altında olan mülkiyet hakkının devlete yüklediği pozitif yükümlülükler, borçlu ile alacaklıların menfaatleri arasında adil bir denge kurulmasını gerektirmektedir. Adil bir denge kurulabilmesi ise ancak alacaklılar kurulunun kararının da denetime tabi kılınması ve hâkime takdir yetkisi verilmesiyle sağlanabilir. Borçluya izin verilmesinin tarafların menfaatlerinin korunması bakımından hakkaniyete daha uygun sonuçlar doğurabileceğinin değerlendirildiği durumlarda mahkemeyi değerlendirme ve takdir yetkisinden mahrum bırakmak devletin anılan pozitif yükümlülükleriyle bağdaşmamaktadır.

31. Öte yandan Kanun'un 289. maddesinin dördüncü fıkrasında öngörülen istisna dışında alacaklılar kurulu oluşturulmasının mahkemenin takdirinde olduğu dikkate alındığında, alacaklılar kurulu oluşturulmayan hâllerde borçlunun tasarruf yetkisini kullanabilmesi yönündeki mahkeme kararı için komiserin görüşünün alınmasının yeterli kabul edildiği görülmektedir.

32. Konkordatoda borçlunun ticari faaliyetlerine devam edebilmesi ile alacaklıların alacaklarını mümkün ölçüde tahsil edebilmesi yönündeki yarışan menfaatlerinin dengelenmesi, bu menfaatler arasında denge kurulabilmesi amacıyla da sürecin komiser atanmak suretiyle mahkemece yürütüldüğü gözetildiğinde itiraz konusu kuralla söz konusu menfaatler arasında kurulması gereken dengenin alacaklılar lehine borçlu aleyhine sonuçlara yol açabileceği anlaşılmaktadır.

33. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 5. ve 35. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın 5. ve 35. maddelerine aykırı görülerek iptal edildiğinden Anayasa'nın 9., 10., 138. ve 140. maddeleri yönünden ayrıca incelenmemiştir.

IV. İPTALİN DİĞER KURALLARA EKİSİ

34. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrasında kanunun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirli kurallarının iptali, diğer kurallarının veya tümünün uygulanmaması sonucunu doğuruyorsa bunların da Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilebileceği öngörülmektedir.

35. 2004 sayılı Kanun'un 297. maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...muvafakatini..." ibaresinin iptali nedeniyle uygulanma imkânı kalmayan anılan cümlede yer alan "...ile alacaklılar kurulunun..." ibaresinin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

V. YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI TALEBİ

36. Başvuru kararında özetle, itiraz konusu kuralın uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğabileceği belirtilerek yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi talep edilmiştir.

9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 28/2/2018 tarihli ve 7101 sayılı Kanun'un 25. maddesiyle değiştirilen 297. maddesinin 9/6/2021 tarihli ve 7327 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...muvafakatini..." ibaresine yönelik yürürlüğün durdurulması talebinin, koşulları oluşmadığından REDDİNE 4/4/2024 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

VI. HÜKÜM

9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 28/2/2018 tarihli ve 7101 sayılı Kanun'un 25. maddesiyle değiştirilen 297. maddesinin 9/6/2021 tarihli ve 7327 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan;

A. "...*muvafakatini...*" ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

B. "...*ile alacaklılar kurulunun...*" ibaresinin 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE,

4/4/2024 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL